

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.131/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (eljáró kamarai jogtanácsos: felperes képviselője) (felperes képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (8. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 6.K.701.105/2022/7. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a perrel érintett időszakban az alperes hivatásos állományú tagjaként a alperes (a továbbiakban: alperes rövidített neve) szolgálati hely állományában teljesített szolgálatot bűnügyi technikus beosztásban.

[2] A szolgálati panasza – amelyben a 2019. február 1. és 2022. január 31. napjai közötti időszak vonatkozásában a rendvédelmi illetményalap 100%-ának megfelelő mértékű megbízási díjat és annak késedelmi kamatát igényelte az általa a működési körzetén kívül, város egész területén ellátott helyszínelési feladatok (ún. régiós szolgálatok) teljesítéséért – elutasításra került.

A felperes keresete, az alperes védírata

[3] A felperes a keresetében a 2019. június 1. és 2021. december 31. napjai közötti időszak – 26 hónap – tekintetében 830.975 forint megbízási díj, és annak 2020. október 1. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1)-(5) bekezdéseire, 2. § 4., 24., 25., 28. és 31. pontjaira, 44. § (1) bekezdésére, 45. § (1) és (3) bekezdéseire, 57. § (2) bekezdés a) pontjára, a Rendőrség szervei illetékességi területének megállapításáról szóló 67/2007. (XII. 28.) IRM rendelet (a továbbiakban: IRM rendelet) rendelkezéseire, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. melléklet VII. pontjára alapította. Állította, hogy a munkahelyi feladatok szolgálati helyhez kötöttek, azok térbeli kiszélesítése kiüresítené a besorolási különbségeket és a megbízási díj jogintézményét. A működési körzetén kívüli szolgálat teljesítésével rendszeresen, havonta több alkalommal látott el a bűnügyi technikai beosztásába nem tartozó helyszínelési feladatokat. A hivatkozott szolgálati feladatok ellátásáról tételes kimutatást csatolt. A megbízási díj havi mértékét egyes hónapok tekintetében a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában, más hónapok esetében annak 100 %-ában határozta meg.

[4] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte. A felperes által csatolt kimutatásban szereplő tényleges feladatellátásokat nem, hanem a keresetet jogalapjában vitatta. Arra hivatkozott, hogy a munkaköri leírások alapján a felperes munkavégzési helye város területe. Hangsúlyozta, hogy a hivatásos állomány tagja az előjárója utasítása alapján a meghatározott feladatokon túl köteles végrehajtani a külön nem nevesített, de a kapitányság tevékenységi körébe tartozó mindazon eseti jellegű feladatokat, amelyek ellátására elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, tapasztalatai alkalmassá teszik. Hivatkozott a alperes rövidített neve bűnügyi helyettesének 01000/30743-31/2016. ált. számú, a régiós bizottságok felállításáról szóló átiratában foglaltakra. A megbízási díj felperes által igényelt összegét számszakilag nem kifogásolta, annak mértékét azonban eltúlzottnak találta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 830.975 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 2. § 4., 24., 25., 28., 31. pontjaiban, 46. § (4) bekezdésében, 71. § (1), (5) bekezdéseiben, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásának megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet I.) 10. § (2) bekezdésében, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi

feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet II.) 35. § (6) bekezdésében, továbbá az IRM rendelet 1. mellékletében foglaltakra alapította.

[6] Megállapította, hogy a Hszt. kógens rendelkezései szerint a szolgálati beosztás csak az adott kapitányság állománytáblázatával összefüggésben, az abban meghatározott munkakörök tekintetében értelmezhető. A felperes a régiós szolgálat teljesítésével a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört látott el. A töretlen bírói gyakorlat értelmében a hivatásos állomány tagjának a beosztásához igazodóan kell meghatározni a ténylegesen elvégzendő feladatokat, ami nem fedhet le több, másik beosztást. A felperes szolgálati beosztásához csak azok a feladatkörök tartoznak, amelyeket a saját kerületi kapitánysága (szervezeti egysége) állománytáblája szabályoz. A Kúria Mfv.II.10.179/2011/4. számú döntésében foglaltak szerint a munkaköri leírások kiegészítésével az új, más beosztáshoz kapcsolódó feladatok nem lesznek a felperesi munkakörbe tartozók, és ez nem minősül a kinevezés közös megegyezéssel történő módosításának sem. A munkáltató nem bővítheti korlátlanul a feladatokat, és a munkavégzési helyet sem tághatja a működési (illetékességi) területen túl. Az alperes szakmai indokokra, a alperes rövidített neve bűnügyi helyettesének átiratára, és a felperes munkaköri leírására vonatkozó hivatkozásai a fenti jogszabályi rendelkezéseket nem írhatják felül. A megbízási díj mértékét a keresetben megjelöltek szerint szintén alaposnak, a felek által elfogadott kimutatás szerint teljesített többletfeladatokkal arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

[8] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást felderítette, azonban téves jogértelmezésre jutott, amikor a felperes – a beosztásához nem tartozó feladatkör ellátása miatti – megbízási díjra jogosultságát állapította meg. Állította, hogy a felperes a feladatait nem a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározottak szerint látta el, mivel az nem tekinthető szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásnak, illetve többletfeladatnak, melyet a alperes rövidített neve bűnügyi helyettesének átirata is megerősít. Önmagában az a tény, hogy a bűnügyi helyszín helyszínelését a felperesnek nem a kinevezése szerinti rendőrkapitánysága működési területén, hanem város más kerületében kell elvégeznie, a feladat minőségén, időigényességén, összetettségén nem változtat. Annak meghatározása, hogy mely kerületben, milyen jellegű bűncselekmények, milyen számban történnek egy adott szolgálati napon, befolyásolhatatlan. A felperes munkaköri leírása szerinti szolgálatteljesítési helye város területe. Arra vonatkozóan, hogy az adott munkakör meghatározása nem nyúlhat túl a szolgálati helyen, sem a Hszt., sem más jogszabály semmilyen kikötést nem tartalmaz. A Hszt. 2. § 31. pontja az ő álláspontját erősíti, amikor kimondja, hogy a szolgálatteljesítési hely a rendvédelmi szerv szervezeti egységének székhelye vagy telephelye szerinti közigazgatási terület; változó szolgálatteljesítési hely megállapítása esetén az a munkaköri leírásban meghatározott közigazgatási terület, amelyen a szolgálati feladatot ténylegesen végre kell hajtani. A felperes kizárólag a munkaköri leírásában, valamint a beosztásában meghatározott feladatokat látta el; a más kerületek illetékességi területén ellátott feladatok nem tekinthetők a beosztásához nem tartozó többletfeladatnak. Az a tény is jelentőséggel bír, hogy a felperes a hivatásos állomány tagjaként a hierarchikus szervezeti rendszerét, felépítését, valamint az

azokat magába foglaló speciális jogokat és kötelezettségeket tartalmazó jogviszonyt magára nézve kötelezőnek ismerte el. Vitatta a megbízási díj elsőfokú bíróság által megállapított mértékét, amelyet – a BM rendelet I. 10. § (2) bekezdésére hivatkozással – a rendvédelmi illetményalap 50 %-ában tartott elfogadhatónak. A perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján ugyancsak eltúlzottnak találta.

[9] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[10] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a szolgálati helyen technikai beosztásba kinevezett hivatásos munkakörébe a régiós szolgálatok ellátása nem tartozik bele, az annak során végzett feladatellátás többletfeladatnak minősül, és a Hszt. 71. § (5) bekezdése szerint megbízási díjjal ellentételezendő. Állította, hogy munkaköre kizárólag a munkáltatója illetékességi területén értelmezhető; kinevezése az szolgálati hely állományában áll fenn, beosztása annak állománytáblázatában rögzített. A munkaköri leírásban meghatározott feladatok nem nyúlhatnak túl a munkáltató feladat- és hatáskörén. A más kerületben végzett többletfeladatok nem tartoznak a kinevezése szerinti beosztásába, amit a hivatásosok besorolásának szabályozottsága is megerősít: az alperes állományában a szolgálati hely kihat a besorolásra és ezáltal az illetményre. A fentiekkel ellentétes szakmai indokokra, szakszerűsége és időszerszerűsége, valamint a munkaköri leírásra vonatkozó alperesi hivatkozások nem relevánsak. Az alperesnek a megbízási díj mértékére vonatkozó fellebbezése mellőzi annak jogi és ténybeli indokainak tételes felsorolását, illetve a jogszabálysértés megjelölését, továbbá nem derül ki, hogy miért vitatja az elsőfokú bíróság által meghatározott mértéket. Az elsőfokú ítéletben megállapított perköltség mértéke a jelenlegi ár- és értékviszonyok között nem eltúlzott.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[11] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[12] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[13] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére; annak mértékét, összegét is helyesen állapította meg. Döntésének helytálló indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel pedig az alábbiakra mutat rá.

[14] Az alperes jogalapjában és a megbízási díj összegszerűségében is vitatta az elsőfokú ítéletet, megsértett jogszabályhelyként – a fellebbezés tartalma alapján – a Hszt. 71. § (1)-(2), valamint (5)-(6) bekezdéseit jelölte meg.

[15] A Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy a perben nem volt vitatott az a feladatkimutatás, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság a megbízási díjat a felperes részére megállapította; a vita tárgyát az képezte, hogy az ebben megjelölt feladatok a felperes beosztásába tartoztak-e, és azok elvégzése következtében a felperes jogosulttá vált-e megbízási díjra.

[16] A felek az eljárás során egyezően nyilatkoztak arról, hogy a felperes kinevezése a keresettel érintett időszakban a alperes rövidített neve szolgálati hely szolgálatteljesítési helyre vonatkozott. Az alperes nem a kinevezés, hanem a felperes beosztási feladatait érintő munkaköri leírás alapján hivatkozott arra, hogy az abban megjelölt szolgálatteljesítési hely város egész területét magában foglalta. Tény, hogy a munkaköri leírás a felperes szolgálatteljesítési helyeként város területét jelölte meg. Az elsőfokú bíróság azonban a szolgálatteljesítési hely ekként történő meghatározása mellett is helytállóan vizsgálta elsődlegesen azt, hogy a többletfeladatként állított régiós szolgálat során végzett munka a felperes kinevezése szerinti beosztásába tartozott-e, amelynek eldöntéséhez helyesen indult ki Hszt. 2. § 4., 24., 25., 28. és 31. pontjaiban foglalt definíciókból. Helyesen rögzítette továbbá azt is, hogy a felperes kinevezése a alperes rövidített neve szolgálati hely szolgálatteljesítési helyre szól, ettől eltérő – változó szolgálatteljesítési helyre – a Hszt. 46. § (4) bekezdése és a BM rendelet II. 92. § (2) bekezdés a) pontja szerinti állományparancsot az alperes nem adott ki. A felperes esetében tehát változó szolgálatteljesítési hely alapján történő szolgálatteljesítésben a felek nem állapodtak meg, ezért – az IRM rendelet illetékességi szabályait is értelmezve – jogszerű következtetésre jutott az elsőfokú bíróság akkor, amikor a felperes bünygyi technikus beosztásához tartozó feladatkörnek kizárólag az alperes szolgálati helya állománytáblázatában meghatározott feladatokat tekintette, és ez alapján az alperes további illetékességi területeire kiterjedő régiós szemlebizottsági feladatokat ehhez képest olyan többletfeladat-ellátásként értékelte, ami alapot szolgálat a felperesnek megbízási díj megfizetésére.

[17] A bírói gyakorlat egységes abban, hogy ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül, és annak ellentételezésére jogosult (BH2018. 259.). A másodfokú bíróság kiemelten utal arra, hogy hivatásos szolgálati jogviszonyban, egyezően más alá- és fölérendeltségen alapuló foglalkoztatási jogviszonnyal, a munkáltató utasítási joga nem korlátlan, csak olyan feladatot határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amely a munkakör keretei közé tartozik. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekint egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – ellátását. Az alperes csak egy adott munkakörön belül határozhatja meg szabadon az ellátandó feladatokat, munkaköri leírásba egyértelműen más munkakörbe tartozó feladatok jogszerűen nem építhetők be, a munkaköri leírásnak az általános utasítási jogkörre vonatkozó megállapításai is csak a munkakörbe tartozó feladatokat érintően értelmezhetők (Kfv.VII.37.193/2020/8., Kf.VII.39.246/2020/4., Kf.VII.40.244/2020., BH2018. 259.).

[18] Amint arra a Kúria már több eseti döntésében is rámutatott, a kinevezési okiratban meghatározott beosztást meghaladó, további illetékességi területre kiterjedő régiós szemlebizottsági feladatok többletfeladat-ellátást eredményeznek, így ennek ellentételezéséért megbízási díj jár (Kf.VIII.40.034/2021/4., Kf.VIII.40.054/2021/4., Kf.VII.40.244/2020/4., Kf.VII.39.106/2021/6., Kf.III.45.120/2021/4., Kf.III.45.050/2022/4.). A bírósági gyakorlat már kialakította tehát azt az értelmezést, hogy a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkörnek minősül a munkáltató rendvédelmi szerv illetékességi körébe nem

tartozó feladat ellátása akkor is, ha az a feladat – jellegét tekintve – azonos a hivatásos állomány tagjának beosztásába tartozó feladattal.

[19] A fenti alapvetésnek megfelelően az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a régiós szolgálat teljesítésével a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, a beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, mivel nem a saját kerületi kapitánysága (szervezeti egysége) állománytáblája által szabályozott feladatköröket látta el.

[20] Mindezekre figyelemmel az alperes a jogalap körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (1)-(2) és (5)-(6) bekezdéseinek sérelmére. A megbízási díjra való jogosultság elsőfokú ítéletben történt megállapítása – az alperes álláspontjával szemben – az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult.

[21] Az alperes fellebbezésében ugyan idézte a BM rendelet I. 10. § (2) bekezdését, azonban ezzel összefüggő indokolást a felperesi igény jogalapjának vitatásán túlmenően nem adott elő. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság az összecszerűség kereseti kérelem szerinti – tévesen 75 %-os mértékben rögzített, azonban döntése tartalmát tekintve egyes hónapok tekintetében a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában, más hónapok esetében annak 100 %-ában történő – meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl, mérlegelésének szempontjait rögzítette, döntését az ítélet [41]-[42] bekezdéseiben – az irányadó jogszabályi rendelkezéseket alkalmazva – kellően indokolta. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében – eljárásjogi szabálysértésre hivatkozással – be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerűségi meghatározás), milyen konkrét érvek és igazolt tények alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek – az értékelt körülmények figyelembevételével – más összecszerűségi eredményre vezettek volna. Mindezek hiányában a jogsértés tényének alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehet.

[22] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által meghatározott perköltség eltúlzott mértékére is hivatkozott, azonban annak mérséklésére vonatkozó, a Kp. 100. § (2) bekezdés c) pontja szerinti határozott – másodlagos – fellebbezési kérelmet nem terjesztett elő, kizárólag az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte, mely kérelme alapján a másodfokú bíróság a perköltség összegének leszállításáról nem rendelkezhetett.

[23] A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[24] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a

továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint az IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5)-(6) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, s ennek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a kifejtett kamarai jogtanácsosi tevékenységgel arányban álló – a felszámított összeg felében meghatározott – mértékűre mérsékelte.

[25] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[26] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. október 25.

dr. Antal Regina s.k.
s.k.

dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.

dr. Rác Krisztina

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró